

Reviderad förskole- och grundskoleplan - **Lokalförsörjningsplan 2019-2027**

-Barn- och utbildningsnämnden 2019

Sammanfattning

Lokalplanen har tagits fram av barn- och utbildningsförvaltningen i samarbete med fastighetsenheten på uppdrag av barn- och utbildningsnämnden. Syftet med planen är att bedöma vilka förändringar som behövs för att kommunens behov av lokaler för förskola och grundskola ska kunna tillgodoses fram till 2027. Behoven presenteras uppdelade per område i slutet av dokumentet i tabellform. I tabellen presenteras också barn- och utbildningsnämndens bedömning av vilka åtgärder som behöver prioriteras.

Slutsatsen av lokalplanen är att många av Vänersborgs kommuns förskole- och skollokaler är i stora behov av utökning och anpassning. Många av framförallt skolorna har inte blivit upprustade sedan de byggdes och är inte längre ändamålsenliga att bedriva verksamhet i. Framförallt är det elevplatser för årskurs F-6 i centrala Vänersborg som fattas och behovet av en ny skola lyfts som akut. I lokalplanen konstateras det även att bristen på lokaler får konsekvenser för barn och elever redan idag. Otrygghet och konflikter skapas när lokalerna är underdimensionerade för antalet barn eller elever. Ytterligare skapar det organisatoriska problem som får konsekvenser för barn och elevers skolvardag.

Innehåll

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Att bygga bort barriärer	4
Att vara strategisk och proaktiv	5
Stora eller små enheter?	7
Analys	8
Ändamålsenliga lokaler på rätt plats vid rätt tidpunkt	8
Förskolor	8
Förskolor Centrala Vänersborg	10
Förskolor Dalsland	11
Förskolor Öxnered/Blåsut/Väne-Ryr	12
Förskolor Onsjö	13
Förskolor Vargön	14
Förskola Mulltorp	15
Förskoleklass till årskurs 6	15
Grundskolor årskurs F-6, Centrala Vänersborg	17
Grundskolor årskurs F-6, Dalsland	19
Grundskola F-6, Onsjö	20
Grundskolor årskurs F-6, Vargön	21
Grundskola årskurs F-6, Mulltorp	22
Grundskolor årskurs F-6, Öxnered/Blåsut/Väne ryr	22
Årskurs 7 till 9	23
Grundskolor årskurs 7-9, centrala Vänersborg	24
Grundskola årskurs 7-9, Dalsland	25
Åtgärdsförslag	26
Barnkonsekvensanalys	28

Inledning

Målbilden för pedagogiska lokaler är att ha ändamålsenliga lokaler på rätt plats vid rätt tid till en rimlig kostnad. Syftet med lokalförsörjningsplanen är att påvisa vilka förändringar som behövs för att kommunen ska kunna efterleva detta fram till 2027. Vänersborgs kommun saknar idag en formaliserad och tydlig lokalförsörjningsprocess. Alla lokalförsörjningsprocesser startar dock med en behovsanalys för att identifiera hur behoven ser ut. Tanken är att när behoven har analyserats ska fördjupade utredningar genomföras av barn- och utbildningsförvaltningen, tillsammans med fastighetsenheten, för att konkreta och prissatta förslag på hur problemen ska lösas ska kunna presenteras. I vilken takt problemen åtgärdas styrs ytterst av ekonomin. I många fall kan inte åtgärder genomföras om inte investeringsmedel och/eller ramökning tilldelas.

Bakgrund

Ett av kommunens viktigaste ansvarsområden är att tillgodose behovet av barnomsorg och att bedriva undervisning för de barn och ungdomar som bor i Vänersborg. För att kommunen ska kunna fullfölja sitt uppdrag måste det finnas lokaler att bedriva verksamheten i. I och med den relativt sett stora befolkningsökning som skett i Vänersborgs kommun de senaste åren har trycket på nya förskole- och skolplatser ökat och frågan om var barnomsorg och undervisning ska bedrivas aktualiserats. Denna utredning ersätter "Skolutredningen av de centrala grundskolorna" samt "Utredning av den kommunala barnomsorgen 1-5 år i Vänersborgs kommun" jämte "Revidering av förskoleutredningen och skolutredningen 2017" (dnr 2015/49, 2015/54).

Skolor och förskolor har en mycket viktig roll i den fysiska planeringen eftersom placering av verksamheterna berör varje barnfamiljs vardag. Avståndet till bostäder och möjligheterna att ta sig till och från förskolan och/eller skolan får därför en central betydelse. Samtidigt är det ett flertal andra faktorer som måste beaktas vid planering av dimensionering och placering av förskolor och skolor. I texten nedan beskrivs de faktorer som är viktigast att beakta.

Att bygga bort barriärer

I skolans uppdrag ingår att vara kompensatorisk. Hänsyn ”ska tas till barns och elevers olika behov” och skolan ska ”uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen”. Boendesegregation och andelen nyanlända i kombination med det fria skolvalet utpekas som två faktorer som spelar stor roll för de stora resultatskillnader vi ser mellan skolorna idag (Bunar, 2015).

I Vänersborgs kommun finns det stora skillnader i områdenas socioekonomiska status och resultaten skiftar mellan skolor. Förutsättningar som påverkar elevernas resultat är exempelvis föräldrarnas utbildningsbakgrund. Detta kan till viss del uppvägas av en elevsammansättning med barn och elever från olika bakgrunder. I främjandet av en elevsammansättning med barn och elever från olika socioekonomisk bakgrund är förskolorna och skolornas geografiska placering viktig (Böhlmark, Holmlund, & Lindahl, 2015; VGR, 2016).

I Vänersborg finns förskolor och grundskolor i varje stadsdel. I de fall då bostadsområden avgränsas av större huvudgator, järnväg eller vatten kan placeringen leda till att enbart barn och elever från det närområdet nyttjar förskolan eller grundskolan. En fördel med att vara en mindre kommun är att de fysiska barriärerna inte är lika påtagliga. Det finns en geografisk möjlighet att placera skolor strategiskt för att påverka uppfångningsområdet för skolor. Närhetsprincipen (skolan närmast hemmet) är fortfarande en viktig aspekt när föräldrar väljer skolor för sina barn.

När vi planerar för det framtida Vänersborg är målsättningen att minska och förebygga barriärer, vilket kan bidra till bättre närhet och kortare avstånd till skolor och förskolor samt främjar förskolan och grundskolan som en mötesplats med goda förutsättningar att skapa en inkluderande och kompensatorisk skola för att höja elevernas kunskapsresultat.

Att vara strategisk och proaktiv

För att tillgodose det ökade behovet av grundskole- samt förskoleplatser har moduler fått placeras ut i närheten av befintliga enheter. Moduler är en bra lösning på kort sikt på grund av dess flexibilitet, de kan flyttas och anpassas beroende på elevunderlag. Men det är inte en långsiktig lösning, utan de behöver byggas bort över tid om behovet är varaktigt, då de har en begränsad livslängd. Modulerna består också enbart av klassrum vilket leder till att det idag saknas ämnessalar, plats i matsalar och idrottshallar som har blivit överbelagda i takt med att elevtalen ökar. I dagsläget har Vänersborgs kommun moduler på nästan alla skolor för årskurs F-6. Modulerna har varit på plats olika länge och en del av dem behöver ersättas inom en snar framtid.

Vid planering av nya bostäder är det viktigt att analysera om de medför ett behov av nya skolor och förskolor för att undvika tillfälliga och kostsamma lokallösningar. I Vänersborg planeras det för många nya bostäder på Onsjö, i Öxnered/Skaven samt i centrum. Detta innebär att det kommer att behövas både nya skolor och förskolor i dessa områden då det är trångt redan idag men i alla utbyggnadsområden finns inte denna möjlighet.

Inom stadsplanering är en viktig aspekt att staden utvecklas med fokus på social och ekologisk hållbarhet. En del i detta är att istället för att exploatera nya områden förtäta redan exploaterade områden. För skolan och förskolan innebär det ett ökat behov av

förskole- och skolplatser ofta utan att det finns möjlighet att bygga till befintliga enheter på ett bra sätt. För att kunna ha en hållbar utveckling genom förtätning krävs det därför att även behovet av mer yta för skola och förskola beaktas. När barnfamiljer ska välja vilken stad de ska flytta till kan en skola eller förskola i närheten av bostaden vara en viktig faktor vid val av område.

Då nya skolor och förskolor byggs för att möta befolkningsökningen är det viktigt att lokalerna är flexibla. Förskolan och skolan är liksom resten av samhället i ständig förändring vilket måste avspeglas i hur förskolor och skolor byggs. Undervisning är under konstant utveckling och därför behöver lokalerna kunna anpassas till andra typer av undervisningsätt. Ett exempel är att tidigare var utgångspunkten att all undervisning (förutom idrott och hemkunskap) bedrevs i klassrummet, men idag finns det ett behov av att bedriva undervisning i mindre grupper. Det finns därför ett behov av att vid uppförande av nya skolor, samt upprusning av gamla, att ha i beaktande att skapa utrymmen i skolorna som är flexibla för att underlätta anpassningar till nya undervisningsätt. Vissa stadsdelar kan också vara känsligare för förändringar i demografin och i takt med att barnen växer förändras därmed behovet av vilken typ av verksamhet som behövs. Att bygga flexibelt är dock dyrare och behovet måste bedömas för varje enskilt projekt.

Stora eller små enheter?

En fråga som är aktuell och aktualiseras ytterligare vid utbyggnader och nybyggnationer av skolor och förskolor är vad som är en bra storlek på enheten. I Vänersborgs kommun finns både små och stora skolor. Mestadeln av kommunens F-6 skolor har ca 300 elever vilket kan anses vara relativt små skolor. När det gäller en skolas storlek finns det för och nackdelar med båda. En större enhet har fördelar genom en flexiblare och mer stabil organisation, lättare att rekrytera samt kan främja en heterogen elevsammansättning. En mindre skola har däremot fördelen att kunna erbjuda ett lugnare och tryggare klimat (Glesbygdsverket, 2009).

För förskolorna har Barn och- utbildningsnämndens beslutat om principen ”Färre, större och strategiskt belägna förskolor” (Förskolespåret , 2012). Syftet med principen är att höja kvalitén och att få färre enheter som är mindre beroende av demografiska förändringar i närmiljön och mer anpassade för förändringar. En större förskola beräknas därmed kunna hålla en högre kvalitet på verksamheten och vara effektivare.

Däremot är det fördelaktigt att organisera förskolan i mindre grupper än vad som ofta görs idag. Barngruppernas storlek har betydelse för barns trygghet, utveckling och lärande. Enligt Skolverket kan ett riktmärke för barn mellan ett och tre år för barngruppens storlek vara sex till tolv barn. För barn mellan fyra och fem år kan ett riktmärke vara nio till 15 barn När en barngrupp kan betraktas som lagom stor styrs dock av flera faktorer. När man planerar barngruppers storlek och sammansättning är det viktigt att väga in personalens kompetens, personaltäthet, sammansättning och antal barn i grupperna samt inne- och utemiljön (Skolverket, januari 2019).

Analys

Ändamålsenliga lokaler på rätt plats vid rätt tidpunkt

Syftet med lokalplanen är att tillgodose kommunens behov av ändamålsenliga lokaler för förskola och grundskola. Dessa ska vara på rätt plats vid rätt tidpunkt till en rimlig kostnad. För att tillgodose detta analyseras nuläge och framtida behov utifrån följande aspekter utifrån Skollagen;

- Utbudet ska balanseras efter efterfrågan per område.
- Verksamheten ska ha tillgång till bra och ändamålsenliga lokaler.
- Lokalerna ska ha en rimlig kostnad.

Om inget annat anges bygger analyserna på bilaga 1 och 2. Som framgår i inledningen är inte syftet med planen att presentera konkreta åtgärdsförslag utan att identifiera vart det finns ett underskott eller överskott av lokaler och problem i det befintliga lokalbeståndet samt prioritera i vilken ordning de behöver åtgärdas.

Förskolor

Analysen nedan utgår ifrån den tabell som återfinns för varje område. I denna tabell redovisas maxkapacitet, antal barn 2018, antal barn 2027 och saknade platser 2027. Maxkapacitet redovisar hur många barnomsorgsplatser som förskolelokalerna i området klarar då de utnyttjas maximalt. Denna beräkning bygger på den maxkapacitet som redovisas i bilaga 1 och är en teoretisk beräkning. I praktiken kan antalet platser vara fler, exempelvis om förskolan har en inriktning mot utomhuspedagogik och alltid bedriver verksamhet utomhus.

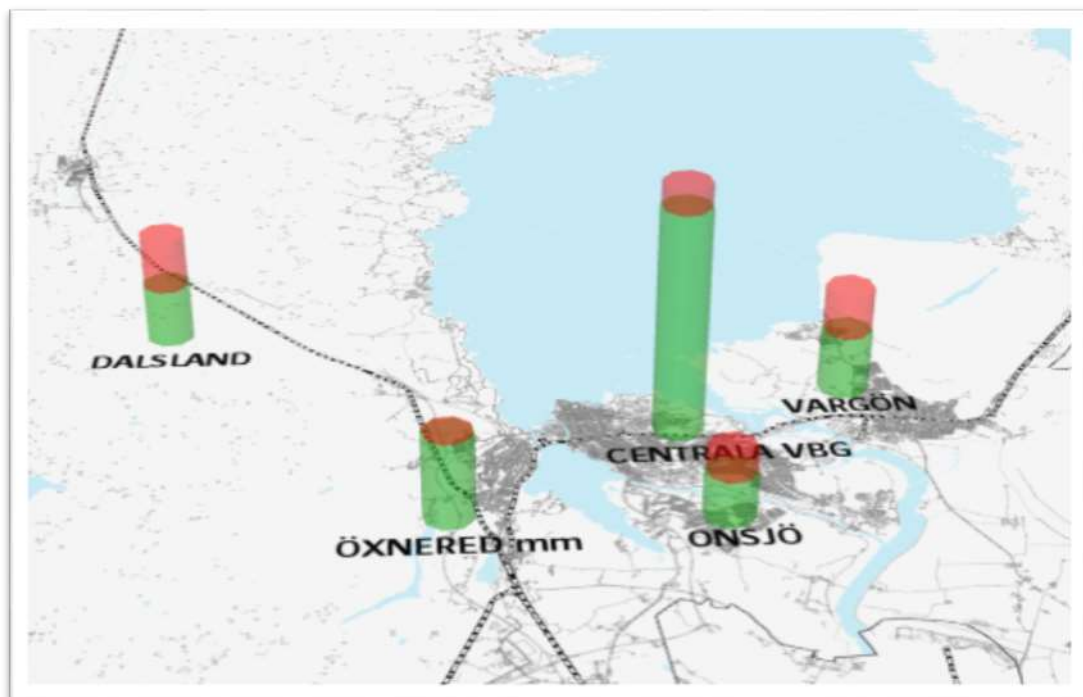
Platserna kan också vara färre, exempelvis på grund av att förskolan har en allergiavdelning eller en avdelning för hörselskadade, vanligast är dock att antalet barn begränsas med hänvisning till kvalitén på förskolan.

Skolverket anger att ett riktmärke för barngruppens storlek i åldern 1-3 år kan vara sex till 12 barn, för åldersgruppen 4-5 år kan ett riktmärke vara nio till femton barn (mer om betydelsen av barngruppernas storlek finns i avsnittet ”Stora eller små enheter” under Bakgrund). I denna analys betraktas en avdelning kunna ha 23 barn om ventilationen skulle klara större barngrupper än så och med hänvisning till den pedagogiska kvalitén kan därmed en förskola vara full även om lokalerna tekniskt skulle klara fler barn.

Antal barn 2018 redovisar det genomsnittliga antalet barn som var inskrivna på enheterna i området 2018. Anledningen till att snittet redovisas är att antalet inskrivna barn är högre på våren än hösten. Antal barn 2027 redovisar det antal barn som beräknas behöva barnomsorg år 2027. Beräkningen har gjorts genom att beräkna hur stor andel av barnen i ett område som nyttjar barnomsorg idag och förutsätter att dagens nyttjandegrader är tillämpliga även år 2027. Saknade platser år 2027 är differensen mellan antalet barn 2027 och maxkapaciteten.

Antalet barn som beräknas behöva barnomsorg 2027 inkluderar således även de som väljer enskilda alternativ eller pedagogisk omsorg. Då kommunen inte styr över de enskilda alternativen vet vi i dagsläget inte hur många platser de kommer att tillskapa. När fördjupade utredningar görs behöver de enskilda alternativens påverkan på behovet av utökade platser analyseras närmare.

Bilden nedan visar per område i grönt förskolornas maxkapacitet hösten 2018 och i rött antalet barn boende i området som beräknas behöva barnomsorg år 2027.

Förskolor Centrala Vänersborg

Maxkapacitet*	Antal barn 2018	Antal barn 2027	Saknade platser 2027
827	685	913	86

*Maxkapacitet avser maj 2019 och allergiavdelning samt avdelning för hörselskadade är inte medräknade.

Maxkapaciteten i centrala Vänersborg är svår att beräkna på ett rättvisande sätt i nuläget då det saknas underlag och byggnationer och omflyttningar sker i dagsläget. I maj 2019 beräknas både den nya förskolan Belfragegatan vara klar samt utbyggnaden av Fridhems förskola. Belfragegatans förskola kommer att ersätta Poppelvägens förskola och två nya avdelningar tillskapas. Utbyggnaden av Fridhems förskola innebär att Mariedals förskola får nya lokaler. Bägge förskolorna kommer att ha 6 avdelningar vilka är beräknade för ca.20 barn per avdelning. Det finns då uppskattningsvis lokaler för 873 platser i centrala Vänersborg. Om hänsyn tas till avdelning för hörselskadade och allergiavdelning finns 827 platser. Detta kan tyckas överdimensionerat med tanke på att det idag går 685 barn på de kommunala förskolorna i centrala Vänersborg. I januari 2019 står dock 64 barn som inte har någon annan förskoleplats i kö i området. Om de som redan har en plats men vill ha förflyttning till området räknas med är det 187 barn som står i kö. Med utgångspunkt i att utbudet ska motsvara efterfrågan per område är platsantalet underdimensionerat i centrala Vänersborg.

När områdena centrum, Torpa/Tärnan och Mariedal analyseras tillsammans beräknas inte efterfrågan på barnomsorg förändras fram till 2027. Detta beror på att antalet 1-5 åringar i området Torpa/Tärnan prognostiseras minska medan antalet i centrum prognostiseras öka. Jämförs antal barn 2018 med antal barn 2027 kan detta verka märkligt då antalet år 2027 är betydligt högre än 2018. Skillnaden mellan siffrorna är att antalet barn 2027 visar hur många som förväntas efterfråga någon typ av barnomsorg och antal barn 2018 visar antal barn på kommunala förskolor.

Idag är det 98 barn i åldern 1-5 år boende på Torpa/Tärnan som är inskrivna i pedagogisk omsorg. Detta motsvarar 22 % av barnen i området vilket är markant högre än motsvarande siffra i centrumområdet där endast 4 % väljer pedagogisk omsorg. Det kan därför antas att om antalet barn i Torpa/Tärnan går ned och antalet barn i centrum går upp kommer det ske en förskjutning från behov av pedagogisk omsorg till kommunal barnomsorg i form av förskola vilket skapar ett behov av ytterligare förskoleplatser i centrala Vänersborg. Hur många som efterfrågar

enskilda alternativ och hur många platser det finns i dessa verksamheter år 2027 är dock högst osäkert.

Alla förskolor i området, förutom de som flyttar i maj eller befinner sig i tillfälliga lokaler på grund av byggnationer, anses vara mycket väl anpassade för verksamheten. De som anses vara sämre kommer att vara åtgärdade till maj 2019. Inga ytterligare åtgärder beräknas därmed behövas.

De flesta förskolor i området har en högre lokalkostnad per barn än kommunen i genomsnitt. Den lokalkostnad som sticker ut med är den för Vänerparkens förskola. Tillsammans med Dalaborgsparken förskola är den dyrast per barn. Att lokalkostnaden är högre vid Vänerparkens förskola kan dock delvis förklaras av att det krävs mer yta vid omsorg på obekvämtid (kväll, natt och helg). De som ligger lägre är Marierovägen samt Kastanjevägen och Fridhem. Lokalkostnaden för Fridhem kommer nu att öka då förskolan renoveras och byggs ut. Den högre lokalkostnaden i området kan främst förklaras med att förskolorna är nyare och bättre anpassade vilket medför högre kostnader. En annan förklaring är att lokalerna i området i högre utsträckning ägs av externa aktörer vilket medför att de har ett vinstkrav på lokalerna vilket Vänersborgs kommun inte har. Avsaknaden av kommunalt ägda lokaler för förskoleverksamhet har därmed ökat kostnaderna för förskolelokaler. Att hyra lokalerna av en extern aktör behöver dock inte enbart vara kostnadsdrivande utan kan på sikt sänka lokalkostnaderna om lokaler skulle behöva avyttras. Det finns dock inga som helst tecken på att behovet av förskoleplatser kommer att minska i området.

Sammanfattning: Fler platser behöver tillskapas i området för att kunna ta emot de som står i kö. Förmodligen kommer fler platser behöva skapas i området på grund av att färre förväntas välja pedagogisk omsorg i framtiden för att istället söka sig till de kommunala förskolorna i området.

Förskolor Dalsland

Maxkapacitet	Antal barn 2018	Antal barn 2027	Saknade platser 2027
212	250	408	196

Tabellen ovan visar att det råder en obalans mellan efterfrågan på förskolelokaler och utbud i Dalslandsområdet idag. Förskolelokalerna har en maxkapacitet på 212

barn men 250 barn är inskrivna i verksamheterna. Anledningen till att verksamheterna kan ha fler barn än vad lokalerna klarar är att de har flertalet lokaler som kan betraktas som tillfälliga. Brålanda förskola har 2 avdelningar i inhyrda moduler och Frändefors förskola har 1 avdelning i Missionskyrkan och 1 i Dalbo vilka bägge betraktas som tillfälliga lokaler.

Obalansen mellan utbud och efterfrågan på förskolelokaler förväntas öka ytterligare då antalet 1-5 åringar, framförallt i Brålanda, kommer att öka enligt prognosen. Vid en första anblick på tabellen ovan ser det ut som att det kommer fattas hela 196 förskoleplatser år 2027 i Dalslandsområdet. Detta hade stämt om alla hade valt att gå i sitt närområde. I Dalsland är det dock många som går på förskolor i andra områden, i t.ex området Frändefors och Rösebo har ca 30% en placering i Blåsut/Öxnered och enbart ca.50% har en placering på förskola i Frändefors (fördjupad utredning Dalsland: Nuntorp, dnr:2015:54). I enlighet med detta bör inte alla platser för Dalslandsområdet tillskapas i Dalsland.

De tre förskolor som finns i området är alla ganska väl anpassade för verksamheten. Vissa förändringar skulle dock behöva göras för att lokalerna fullt ut ska vara ändamålsenliga. Alla tre förskolor i Dalslandsområdet ligger lägre eller betydligt lägre i lokalkostnad per barn än genomsnittet i Vänersborgs kommun.

Sammanfattning: För att möte behovet i Dalslandsområdet behöver fler barnomsorgsplatser tillskapas och befintliga lokaler verksamhetsanpassas.

Förskolor Öxnered/Blåsut/Väne-Ryr

Maxkapacitet	Antal barn 2018	Antal barn 2027	Saknade platser 2027
333	309	318	0

I tabellen ovan kan utläsas att området är nära att nyttja sin maxkapacitet på lokaler. Det skiljer dock mycket mellan enheterna i området. Öxnered förskola har en lokalkapacitet för 92 barn men har 115 barn inskrivna, detta har lösts genom 2 moduler. De andra förskolorna i området ligger under sin maxkapacitet.

Då Öxnered skola byggs skapas även möjlighet till fyra förskoleavdelningar i lokalerna. Detta innebär att de två moduler som nu är placerade på Öxnered förskola kan avvecklas och två nya avdelningar tillskapas. Detta kan tyckas överdimensionerat med tanke på att området inte fullt ut beräknas nyttja sin

maxkapacitet idag och att det inte heller beräknas fatta platser år 2027. Som nämns ovan i avsnittet om Dalsland är det dock många från Frändefors som väljer barnomsorg i Öxnered/Blåsut och därmed löser de två nya avdelningarna i området en del av platsbristen i Dalslandsområdet.

Både Öxnered och Blåsut förskola anses vara mycket väl anpassade för verksamheten. Vid Dalaborgsparkens förskola behöver vissa anpassningar göras medan Väne-ryrs förskola är i behov av flera anpassningar för att lokalerna ska vara ändamålsenliga.

Alla förskolor i området förutom Blåsut förskola har en högre lokalkostnad per barn än genomsnittet i Vänersborgs kommun. Kostnaden för Dalaborgsparkens förskola är den som sticker ut mest då den kostar 11 000 kr mer per barn än genomsnittet i Vänersborgs kommun.

Sammanfattning: Behovet av förskoleplatser för området beräknas vara i balans både nu och fram till 2027. Vissa verksamhetsanpassningar behöver göras på Dalaborgsparkens och Väne-Ryrs förskola. Kostnaderna för förskolorna i området avviker främst för Dalaborgsparken förskola där kostnaden per barn är betydligt högre än den genomsnittliga lokalkostnaden per barn i Vänersborgs kommun.

Förskolor Onsjö

Maxkapacitet	Antal barn 2018	Antal barn 2027	Saknade platser 2027
166	176	257	91

Onsjö har enligt tabellen ovan fler barn än vad de ursprungliga lokalerna klarar. Detta beror på att Skördegatan har två avdelningar i moduler och att Åkaregatans ventilationssystem är underdimensionerat för antalet barn som går där idag.

År 2027 förväntas 257 barn boende på Onsjö vara i behov av barnomsorg av vilka de flesta förmodligen vill ha barnomsorg i sitt närområde. Det finns således ett behov av utbyggnad av lokaler för förskola redan i nuläget som förväntas fortsätta öka fram till 2027.

Ändamålsenligheten på både Åkaregatans och Ponnygatans förskola behöver förbättras inom vissa områden.

Skördegatan och Ponnygatans lokalkostnader är i linje med genomsnittet i Vänersborgs kommun för förskolelokaler medan Åkaregatans lokalkostnader ligger betydligt under genomsnittet.

Sammanfattning: För att tillgodose det ökande barnantalet i Onsjö behöver fler platser tillskapas. Åkaregatans ventilationssystem behöver anpassas efter barnantalet och Åkaregatans samt Ponnygtans ändamålsenlighet förbättras.

Förskolor Vargön

Maxkapacitet	Antal barn 2018	Antal barn 2027	Saknade platser 2027
229	292	395	166

Förskolelokalerna i Vargön är inte dimensionerade efter det antal barn som går där då det fattas utrymme för 63 barn. Detta beror på att ventilationen är klart underdimensionerad på Granås förskola samt Lindvägens förskola. På Granås går 20 fler barn och på Lindvägen 59 fler barn än vad ventilationen är dimensionerad för.

Att döma av tabellen kommer det att fattas 166 platser år 2027. Detta stämmer inte då antalet barn i området som beräknas efterfråga barnomsorg enbart beräknas öka med 20. Att siffran är så hög beror snarare på att det idag fattas flertalet platser och att andra alternativ än de kommunala förskolorna i Vargön väljs i dagsläget.

Beredskap bör dock finnas för att utöka med 20 platser på grund av befolkningsökning och för att kunna utöka om enskilda alternativ skulle stänga.

På Näckrosvägen och Lindvägens förskola behöver ändamålsenligheten förbättras inom vissa områden. På Granås förskola behöver stora insatser göras för att få lokalerna ändamålsenliga då de bland annat upplevs som alldeles för trånga för att bedriva verksamhet i.

Lokalkostnaderna i Vargön är inte avvikande på något sätt. De mindre enheterna är dyrare eller i linje med genomsnittet och de större har en lägre lokalkostnad per barn.

Sammanfattning: I Vargön finns det ett behov av att ha beredskap för ytterligare 20 förskoleplatser. Ventilationen måste anpassas efter barnantalet på Granås och Lindvägens förskola. Ändamålsenligheten på Granås förskola

måste också förbättras avsevärt och vissa verksamhetsanpassningar behöver göras på Näckrosvägens och Lindvägens förskola.

Förskola Mulltorp

Maxkapacitet	Antal barn 2018	Antal barn 2027	Saknade platser 2027
0	34	37	0

Maxkapaciteten på Mulltorp är inte uppmätt då en ny förskola byggdes på Mulltorp hösten 2018 när kapaciteten mättes. Den nya förskolan byggs för 2 avdelningar vilket kan inrymma 37 barn. Lokalerna är därmed lämpligt dimensionerade i dagsläget och inga justeringar förväntas behövas.

I bilaga 1 kan utläsas att vissa anpassningar behöver göras för att lokalerna ska bli ändamålsenliga. Detta avser dock de tillfälliga lokaler som verksamheten vistats i under byggnationen.

Huruvida lokalerna har en rimlig kostnad går inte att uttala sig om i nuläget då de kostnader som redovisas i bilaga 1 avser hösten 2018. Kostnaderna för den nya förskolan debiteras inte förrän den är färdigställd.

Sammanfattning: Inga åtgärder behövs för Mulltorp.

Förskoleklass till årskurs 6

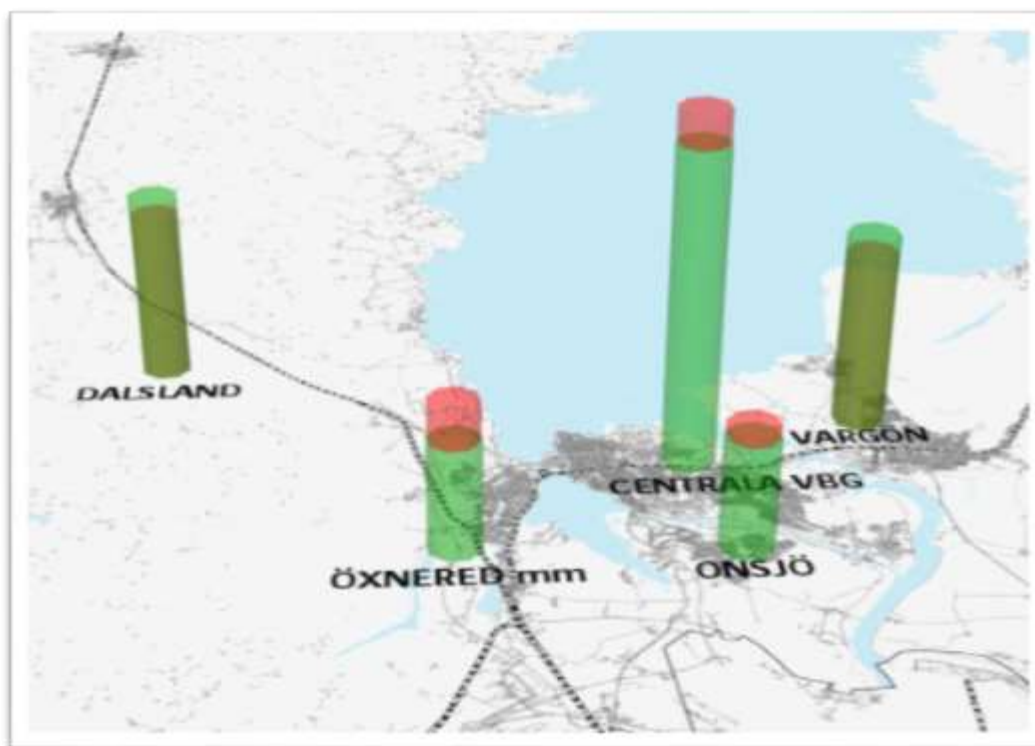
Analysen nedan utgår ifrån den tabell som återfinns för varje område. I denna tabell redovisas maxkapacitet, antal elever 2018, antal elever 2027 och saknade platser 2027. Maxkapacitet redovisar det antal elever som grundskolorna i området har kapacitet att ta emot om lokalerna utnyttjas maximalt. Denna beräkning bygger på den maxkapacitet som redovisas i bilaga 1 och är en teoretisk beräkning. För årskurs F till 6 blir den tyvärr också missvisande. Anledningen till detta är att den kapacitet som mäts enbart avser klassrum. Beräkningen bygger på att varje klass ska ha ett eget klassrum i dessa årskurser. Den tar dock inte hänsyn till att mindre grupper ibland behövs. Den tar heller inte hänsyn till att utrymme behövs för fritids.

Idag bedrivs fritids på skolorna och verksamheten behöver egna utrymmen. På nyare skolor finns det ofta rum avsatta för fritids men på de äldre skolorna måste klassrum och om det finns tillgängligt, andra utrymmen nyttjas så som källare, skyddsrum etc. I praktiken är antalet platser på de äldre skolorna alltså färre. Anledningen till att fritids inte har beaktats är att förutsättningarna ser så olika ut på skolorna. Det är därmed mycket komplicerat att uttala sig om hur mycket utrymme som behövs för verksamheten.

Antal elever 2018 redovisar antalet elever på skolorna i området 15 september 2018. Antal elever 2027 redovisar det antal elever som beräknas gå på skolan 2027 (mer om, hur dessa beräkningar gjorts återfinns i bilaga 2). Saknade platser år 2027 är differensen mellan antalet barn 2027 och maxkapaciteten. I dessa beräkningar har nuvarande enskilda alternativ tagits i beaktande.

Bilden nedan visar per område i grönt maxkapaciteten hösten 2018 och i rött förväntat antal elever på skolorna år 2027.

Grundskolor årskurs F-6, Centrala Vänersborg

Maxkapacitet lokaler (exklusive särskola)	Antal elever 2018	Antal elever 2027	Saknade platser 2027
1111	1154	1226	115

På de tre centrala skolorna har redan maxkapaciteten för vad lokalerna klarar överstigits. När maxkapaciteten för skolorna har beräknats har inte heller utrymmen för fritidshem, förberedelseklasser eller särskola räknats med. Underskottet av lokaler är således betydligt större än vad tabellen ovan visar. Detta manifesteras även genom antalet tillfälliga lokaler. På både Norra skolan och Tärnan finns moduler i två våningar á 586 kvm.

På Norra skolan har de enligt tabellen i bilaga 1 tillräckligt med klassrum för antalet klasser och klassrummen klarar upp till 6 färre elever än vad skolan har idag. Med det i åtanke kan en modul på 586 kvm låta mycket. Förklaringen finns dock i att skolan är dåligt anpassad för verksamheten och modern pedagogik då det saknas utrymme för fritidshem och en av salarna används som musiksall då detta annars saknas. Ett klassrum används även för grundsärskolan. Detta innebär att Norra

skolan enbart har 11 klassrum men 13 klasser. På Tärnan är det tydligare varför modulerna behövs då de har 15 klassrum och 19 klasser.

Fram till 2027 beräknas eleverna på de tre skolorna i centrala Vänersborg öka med 73 elever. Den enda skola som eventuellt skulle kunna ta emot dessa elever är Mariedalsskolan som efter omfattande ombyggnationer kan utöka några årskurser för att klara 4 klasser. Samtidigt behöver modulerna på Norra skolan och Tärnanskolan ersättas med permanenta lokaler på sikt. Anledningen till detta är att moduler har en begränsad livslängd men också att de enbart har tillfälliga bygglov som får ges för högst sammanlagt 15 år.

En utredning angående Norra skolans lokalkapacitet genomfördes under 2016. Slutsatsen i utredningen var att skolan inte klarar av 2 klasser i varje årskurs och att det inte finns möjlighet att utöka vare sig lokalyta eller friyta (BUTN id:2016.1373). Detta innebär att Norra skolan bör planeras för antingen 1 klass i årskurs F-6 eller 2 klasser i årskurs F-3, dvs. 7-8 klasser. Idag har skolan 13 klasser. Även Tärnanskolan behöver minska antalet klasser för att de ska inrymmas i den ursprungliga skolan. Tärnan är anpassad efter 2 klasser i varje årskurs, idag har de 19 klasser. Både Tärnan och Norra behöver alltså minska med 5 klasser. Även Mariedalsskolan har fler klasser än vad lokalerna klarar. De har 15 klassrum och 21 klasser. På Mariedalsskolan finns dock möjlighet att tillskapa fler klassrum på "Habiliteringen" vilken är en lokal som är inhyrd under en längre tid och ligger i direkt anslutning till skolan. Totalt behöver alltså utrymme skapas för ca.14 klasser i centrala Vänersborg fram till 2027. Enda möjligheten att göra detta är genom att bygga en ny enhet.

Att lokalerna på Norra skolan inte är anpassade till verksamheten framgår också tydligt av den enkät som gått ut till verksamheten. Det saknas bland annat grupprum, rum för elevhälsan, arbetsplatser för personal, ämnessalar, fritidsutrymme och matsalen är underdimensionerad. Sammantaget är lokalerna mycket dåligt anpassade för dagens krav på lokaler för grundskola.

Lokalerna på Mariedalsskolan uppfattas inte heller som ändamålsenliga av brukarna. Klassrummen är för små och ljudmiljön är inte tillfredsställande. Därutöver saknas ämnessalar, arbetsplatser för personalen samt grupprum för eleverna. Liksom på Norra skolan är lokalerna mycket dåligt anpassade för dagens krav på grundskola.

Även på Tärnanskolan behöver vissa anpassningar göras för att lokalerna ska bli fullt ut ändamålsenliga. Det saknas exempelvis några grupprum och matsalarna är för små för dagens elevantal.

Alla tre skolor i centrala Vänersborg har en lokalkostnad per elev som ligger strax under eller motsvarar den genomsnittliga kostnaden för skollokaler i Vänersborgs kommun.

Sammanfattning: Lokalkapaciteten behöver kraftigt utökas i Centrala Vänersborg och Mariedalsskolan samt Norra skolans ändamålsenlighet behöver akut förbättras. På Tärnan behöver vissa anpassningar göras för att lokalerna ska bli ändamålsenliga.

Grundskolor årskurs F-6, Dalsland

Maxkapacitet lokaler (exklusive särskola)	Antal elever 2018	Antal elever 2027	Saknade platser 2027
658	499	590	0

Enligt bilaga 1 saknas inga elevplatser för årskurs F-6 i Dalsandsområdet och i enlighet med bilaga 2 kommer de heller inte att saknas år 2027. Trots detta har Brålanda skola en modul á 586 kvm. Förklaringen till detta går att finna i den utredning som genomfördes angående Brålanda skola under 2018.

Barn- och utbildningsförvaltningen har under 2018 genomfört en utredning kring en eventuell utökning av platser i Brålanda. Utredningen kom fram till att det finns behov av att bygga ut Brålanda skola på grund av den bristande ändamålsenligheten av lokalerna. Skolan ser idag ut att ha klassrum för att täcka upp behovet av klasser då det finns 10 klassrum och går 10 klasser på skolan. Detta är missvisande för hur det ser ut då ett av klassrummen används som arbetsrum för lärare på grund av förelägganden från arbetsmiljöverket och som på många andra äldre skolor fattas utrymmen för fritids vilket gör att klassrummen behöver användas för ändamålet. Ytterligare fattas det ämnesalar för undervisning i hemkunskap, slöjd samt NO/teknik. Skolan har idag två moduler som kommer att behöva ersättas över tid.

Antalet elever beräknas öka i Dalslandsområdet fram till 2027 med 91 elever. Den enda skolan som skulle kunna ta emot fler är Frändeskolan vilka skulle kunna utöka

med 1 klass. Lokalerna måste således utökas både på Brålanda och Frändefors skola för att klara elevökningen.

Att stora förändringar måste göras på Brålanda skola för att få den ändamålsenlig framkommer också i den enkät som riktades till verksamheten. Lokalerna på Frändeskolan upplevs som tillräckliga storleksmässigt, men lokalerna upplevs inte vara ändamålsenliga för modern undervisning. Det saknas till exempel undervisningsrum för mindre grupper och fritidslokalerna behöver verksamhetsanpassas. Inte heller Skerrud skola har ändamålsenliga lokaler.

Alla skolor i Dalsland förutom Brålanda skola har en högre lokalkostnad per elev än genomsnittet i Vänersborgs kommun. Vid Skerrud och Frändeskolan är det inga större avvikelser men Rösebo kostar 5000 kr mer om året per elev i lokalkostnad än genomsnittet i Vänersborg.

Sammanfattning: Lokalkapaciteten behöver utökas i Brålanda i enlighet med utredning angående skolan och så även Frändeskolans kapacitet.

Ändamålsenligheten på Brålanda skola behöver förbättras avsevärt och även på Frändeskolan och Skerrud skola behöver en del Anpassningar göras.

Grundskola F-6, Onsjö

Maxkapacitet lokaler (exklusive särskola)	Antal elever 2018	Antal elever 2027	Saknade platser 2027
388	363	432	44

Onsjöskolan ser i tabellen ovan ut att ha tillräckligt med utrymme för elevantalet men har ändå 2 moduler placerade i anslutning till skolan med fyra klassrum. Anledningen till att det ser ut som att skolan har överskott gällande antal klassrum är att flera av klassrummen används till fritids på grund av att de inte har några egna lokaler i skolan. Sju av klassrummen samnyttjas för fritids, förskoleklass och musikal.

Elevantalet i Onsjö förväntas öka med 69 elever fram till 2027. Det finns därför ett behov av att tillskapa ytterligare elevplatser i Onsjö i takt med elevökningen samt ersätta de tillfälliga modulerna.

Lokalerna behöver till viss del anpassas för verksamheten då det inte finns tillräckligt med klassrum och grupprum för att organisera skolan på ett bra sätt gällande skola och fritids. Utomhusmiljön på Onsjöskolan upplevs inte som ändamålsenlig och är väldigt sliten. Skolgården har dock rustats upp under hösten.

Sammanfattning: Lokalkapaciteten i Onsjö behöver utökas och lokalerna behöver verksamhetsanpassas.

Grundskolor årskurs F-6, Vargön

Maxkapacitet lokaler (exklusive särskola)	Antal elever 2018	Antal elever 2027	Saknade platser 2027
686	585	623	0

Skolorna i Vargön ser idag ut att ha platser över trots att det står moduler på bägge skolorna. Dock betyder detta inte att det finns outnyttjad yta kvar på skolorna. På Rånnums skola handlar det om att det inte finns klassrum för alla klasser vilket har skapat ett behov av ytterligare klassrum. Där går 12 klasser men det finns enbart 10 klassrum. På Granås skola går det 14 klasser men det finns 15 klassrum, separata utrymmen för fritids och 2 klassrum i moduler.

Fram till 2027 beräknas det tillkomma 40 elever på skolorna i Vargön vilket motsvarar ca.2 klasser. Det kan varken Rånnum eller Granås ta emot. I och med att det i Vargön totalt redan saknas utrymme för en klass beräknas det år 2027 saknas utrymme för 3 klasser. En sådan ökning kan lösas genom moduler om den inte blir långvarig. Detta kräver dock att modulen som nu finns på Granås avvecklas då tillfälliga bygglov inte ges för mer än 15 år.

På både Granås och Rånnum behöver vissa anpassningar göras för att lokalerna ska vara ändamålsenliga. På Rånnums skola saknas grupprum, samtalsrum och ämnessalar. På Granås är matsalen underdimensionerad, utemiljön behöver förbättras och det saknas grupprum och samtalsrum.

Bägge skolorna i Vargön ligger runt genomsnittet för lokalkostnad per elev i Vänersborgs kommun.

Sammanfattning: Lokalkapaciteten i Vargön behöver utökas något och på bägge skolorna behöver vissa verksamhetsanpassningar göras.

Grundskola årskurs F-6, Mulltorp

Maxkapacitet lokaler (exklusive särskola)	Antal elever 2018	Antal elever 2027	Saknade platser 2027
-	46	44	0

Skolan i Mulltorp är under renovering vilket gör att det inte finns aktuell information på maxkapacitet för lokalerna. Antalet elever på Mulltorp ser inte ut att öka vilket inte föranleder ett behov av ökning av elevplatser. Existerande lokaler upplevs inte vara ändamålsenliga varken för undervisning eller för personal. Men då de är under renovering ingår de inte i årets lokalplan.

Då kostnaden efter renovering inte överensstämmer med den som redovisas i bilaga 1 kommenteras inte den.

Sammanfattning: Inga förändringar behöver göras på Mulltorp.

Grundskolor årskurs F-6, Öxnered/Blåsut/Väne ryr

Maxkapacitet lokaler (exklusive särskola)	Antal elever 2018	Antal elever 2027	Saknade platser 2027
380	471	515	135

I området Öxnered/Blåsut/Väne ryr finns det i dagsläget tre skolor. Från och med läsårsskiftet 2019 kommer Väne ryr inte längre ha grundskola utifrån beslut taget i Kommunfullmäktige 2017-05-23 §68. Idag har både Öxnered och Blåsut moduler placerade i anslutning till skolan på grund av platsbrist.

Antalet barn förväntat gå ned med några enstaka elever i Blåsut, i Öxnered förväntas antalet elever öka med 46 elever medan Väne ryr förväntats stanna på ungefär samma antal elever över tid. Under sommaren 2019 kommer en renovering och utbyggnad av Öxnered att påbörjas utifrån beslut i Barn- och utbildningsnämnden 2016-06-20 §72 och i Kommunfullmäktige angående investeringsbudget 2016-06-22. Skolan beräknas vara klar till sommaren 2022. Vid färdigställd skola beräknas den rymma 500 elever varav ca 100 platser kan användas för fyra förskoleavdelningar. Utbyggnaden beräknas täcka behovet av elevplatser i området Öxnered/Blåsut/Väne ryr utifrån aktuell befolkningsprognos. Skolorna i Öxnered och Blåsut ligger placerade så att en samorganisering kring placering av elever kan anses både möjlig och önskvärd. Det vill säga att när Öxnered skola är färdig finns

möjlighet att ta emot elever som bor på Blåsut. Detta gör att Blåsut skolans elevantal kan anpassas efter dess kapacitet.

Upplevelsen av lokalerna på Blåsut skola är idag är att lokalerna inte är ändamålsenliga för att bedriva undervisning som en modern skola. Det fattas grupprum och ämnessalar och ytor på skolgården anses inte vara tillräckliga. Detta beräknas kunna åtgärdas genom att minska elevtalet och ta bort modulen då Öxnered skola står klar.

Lokalkostnaderna per elev är lägre på både Öxnered och Blåsut skola i förhållande till genomsnittet i Vänersborgs kommun. Då utbyggnaden är klar och elevantalet normaliserats i förhållande till lokalytan kommer kostnaderna per elev att stiga. Kostnaderna per elev på Väne-ryrs skola är mer än dubbelt så höga per barn än den genomsnittliga kostnaden.

Sammanfattning: Förutsatt att utbyggnaden av Öxnered skola sker efter plan behöver inte fler elevplatser tillskapas eller verksamhetsanpassningar göras i Blåsut/Öxnered/Väne-Ryr.

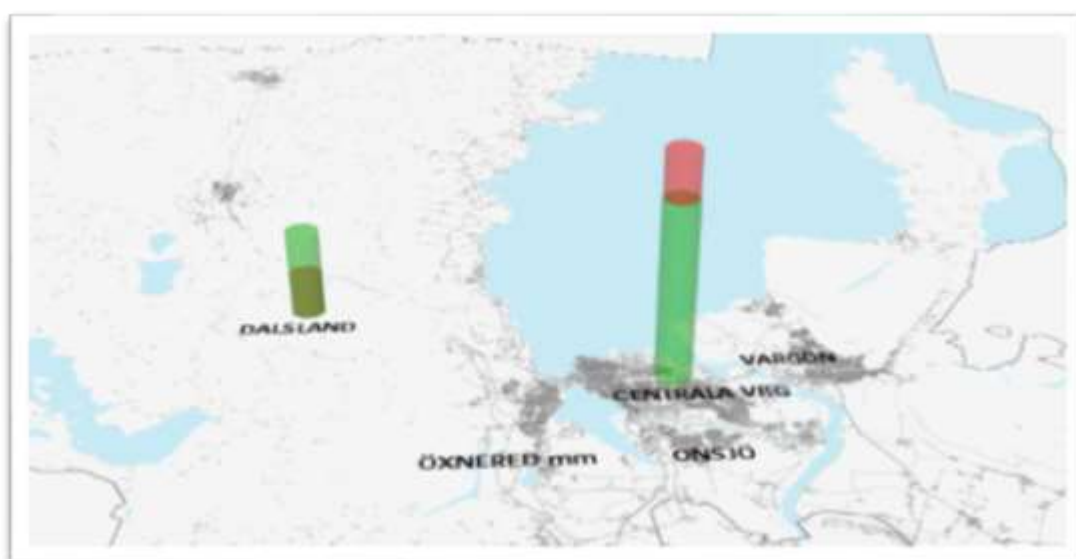
Årskurs 7 till 9

Liksom för årskurs F-6 presenteras maxkapacitet lokaler, antal elever 2018, antal elever 2027 och saknade platser 2027. Det som skiljer mot årskurs F-6 är hur maxkapaciteten beräknas. På årskurs 7-9 skolorna används inte hemklassrum på samma sätt som i de lägre årskurserna. Huruvida skolan har tillräckligt med

undervisningslokaler beror således mycket på hur organiseringen ser ut kring schema etc. Med det sagt måste det finnas lokaler för att täcka upp för den undervisningstid som stipuleras i läroplanen samt lokaler anpassade för den typ av undervisning som ska utföras. Här har vi räknat med att det ska finnas ett klassrum för varje klass där alla får plats samtidigt, oavsett om det är en ämnessal eller inte.

På bilden nedan visas i grönt maxkapaciteten på de centrala 7-9 skolorna respektive Dalboskolan hösten 2018. I rött visas prognostiserat elevantal år 2027.

Grundskolor årskurs 7-9, centrala Vänersborg

Maxkapacitet lokaler (exklusive särskola)	Antal elever 2018	Antal elever 2027	Saknade platser 2027
918	1015	1158	240

Det ligger tre 7-9 skolor i centrala Vänersborg; Vänerparken, Silvertärnan och Torpaskolan. Av dessa är Torpaskolan relativt nybyggd och Silvertärnan är under renovering och beräknas vara klar 2020 och ha en lokalkapacitet på 780 elever om ämnessalar kan användas på Tärnanskolan. Om det inte tillkommer en F-6 skola i centrala Vänersborg kan Silvertärnan inte nyttja dessa salar och därmed ryms enbart 15 klasser. Med 32 elever i varje klass innebär detta 480 elever. Vänerparkens skola har idag ett stort antal tillfälliga lokaler och skulle behöva minska sitt elevantal vilket de förväntas kunna göra när Silvertärnan står klart.

Det finns redan idag ett underskott på platser i centrala Vänersborg och det finns ett behov av att tillskapa ytterligare 240 platser till 2027. Silvertärnan klarar att ta emot denna ökning under förutsättning att de även kan nyttja ämnessalar på Tärnan.

Torpaskolan och Vänerparkens skola bedöms inte vara ändamålsenliga fullt ut. De brister som finns på Vänerparken avhjälpas om elevantalet kan minskas med hjälp av Silvertärnan. På Torpaskolan är det främst utemiljö och trafiksituationen som behöver förbättras.

Sammanfattning: Inga nya platser behöver tillskapas i centrala Vänersborg förutsatt att en ny central F-6 skola byggs. På Torpaskolan behöver vissa anpassningar göras.

Grundskola årskurs 7-9, Dalsland

Maxkapacitet lokaler (exklusive särskola)	Antal elever 2018	Antal elever 2027	Saknade platser 2027
446	153	212	0

Dalboskolan har betydligt mer lokaler än vad som behövs utifrån elevantalet. Delar av skolan används idag som förskola för att utnyttja de lokalresurser som kommunen har utifrån behov. Dock är inte dessa lokaler ändamålsenliga för den typ av verksamhet som bedrivs utan är tillfälliga lokaler. Elevantalet förväntas dock öka i dalslandsområdet fram till 2027, men inte i den utsträckningen att det skulle behöva ta hela skolan i anspråk.

Verksamheten anser att lokalernas ändamålsenlighet är god. Lokalkostnaden per elev är högre på Dalboskolan än på övriga 7-9 skolor. Detta beror på den relativt stora lokalyta som skolan disponerar.

Sammanfattning: Lokalytorna i Dalsland behöver minskas utifrån befintligt elevunderlag.

Åtgärdsförslag

I tabellen nedan presenteras de åtgärder som enligt analysen måste genomföras. Åtgärderna presenteras per område och prioriteras. Utökning av lokalkapaciteten är högst prioriterat, alla barn och elever måste få plats, därefter får verksamhetsanpassningar göras. Då många åtgärder för att utöka eller minska elevantalet är beroende av varandra får de samma prioritet. De som bedöms vara sämst verksamhetsanpassade åtgärdas först och i de fall flera enheter uppfattas vara i samma behov av åtgärder får de samma prioritet. På vissa enheter behöver ventilationen dimensioneras efter antalet barn/elever som vistas där idag. Detta är inte med i prioriteringsordningen utan behöver åtgärdas omedelbart.

Område	Enhet/verksamhet	Åtgärd	Prio
Centrala Vänersborg			
	Förskola	Utöka lokalkapaciteten	5
	Grundskola F-6	Ny enhet för årskurs F-6	1
	Norra skolan	Minska antalet klasser och verksamhetsanpassa lokalerna.	1
	Mariedalskolan	Öka antalet klassrum och verksamhetsanpassa lokalerna.	1
	Tärnan	Minska antalet klasser och göra vissa verksamhetsanpassningar.	1
	Torpaskolan	Verksamhetsanpassa lokalerna	8

Tabellen fortsätter på nästa sida

Dalsland			
	Förskola	Utöka lokalkapaciteten	2
	Brålanda förskola	Verksamhetsanpassa lokalerna	8
	Frändefors förskola	Verksamhetsanpassa lokalerna	8
	Skerrud förskola	Verksamhetsanpassa lokalerna	7
	Brålanda skola	Utöka lokalkapaciteten och verksamhetsanpassa lokalerna	2
	Frändefors skola	Verksamhetsanpassa lokalerna	2
	Skerrud skola	Verksamhetsanpassa lokalerna	7
	Dalboskolan	Minska lokalytorna för årskurs 7-9.	2
Öxnered/Blåsut/ Väne-Ryr			
	Dalaborgs förskola	Verksamhetsanpassa lokalerna	8
	Väne-Ryr förskola	Verksamhetsanpassa lokalerna	7
Onsjö			
	Förskola	Utöka lokalkapaciteten	3
	Åkaregatans förskola	Öka ventilationskapaciteten samt verksamhetsanpassa lokalerna.	8
	Ponnygatans förskola	Verksamhetsanpassa lokalerna.	8
	Onsjöskolan	Utöka lokalkapaciteten och verksamhetsanpassa lokalerna.	3
Vargön			
	Förskola	Beredskap för ytterligare 20 förskoleplatser.	4
	Grundskola F-6	Möjlighet till utökning med 3 klassrum bör beredas.	4
	Granås förskola	Verksamhetsanpassa lokalerna samt anpassa ventilationen för antalet barn.	6
	Lindvägens fsk	Verksamhetsanpassa lokalerna samt anpassa ventilationen för antalet barn.	8
	Näckrosvägens fsk	Ändamålsanpassa lokalerna.	8
	Rånnums skola	Lokalkapaciteten behöver utökas och lokalerna verksamhetsanpassas.	4
	Granås skola	Eventuellt avveckla modul och verksamhetsanpassa lokalerna.	4

Barnkonsekvensanalys

Från och med januari 2020 blir Barnkonventionen lag vilket betyder att barn ska tas i beaktande vid beslut, detta gäller alla beslut oavsett om barn berörs direkt eller inte. Förskolor och skolor berör barn i allra högsta grad. Vid beslut om ombyggnation eller nybyggnation av förskolan eller skolan måste därför ett barnperspektiv tas i beaktande.

Lokalplanen syftar inte till att göra några begränsningar för barn och elever utan är snarare ett underlag för att förbättra lokalsituationen på våra förskolor och skolor. Det blir därför svårt att uttala sig om konsekvenser för barn utan att veta när var och hur förändringar i verksamheten kan tänkas ske. Däremot går det att ha en uppfattning om vad som händer om åtgärder inte vidtas i och med att lokalbristen redan är ett faktum på skolorna.

Redan idag kan vi se hur lokalbristen påverkar våra barn i framförallt skolorna. Flera rektorer vittnar om att de trånga lokalerna ger upphov till konflikter och otrygghet för eleverna. Detta i sin tur gör att undervisningstid måste tas till att lösa konflikter istället för undervisning vilket kan påverka resultaten och måluppfyllelsen hos eleverna.

När skolan inte har tillräckliga lokalytor blir det svårt för fritids att få tillräckligt med lokaler för att kunna uppfylla uppdraget utifrån läroplanen. Redan idag ser vi att fritids inte alltid har ändamålsenliga lokaler och upplever sig ha svårt att genomföra sitt uppdrag på grund av stora barngrupper och icke-ändamålsenliga lokaler. Konsekvenserna för barn och elever blir då den samma som för skolan som har trånga lokaler, fler konflikter uppstår och otryggheten ökar bland barn och elever.

En annan risk om lokalplanen inte efterföljs är att antalet tillfälliga lokaler ökar i kommunen. Redan idag ser vi att specialsalar, ämnessalar och idrottssalar är för få. Konsekvensen blir då att elever får åka till andra skolor för att få tillgång till deras lokaler vilket kan upplevas som otryggt när barn och elever byter miljö under skoldagen, speciellt i de yngre åldrarna. Skoldagarna blir också längre på grund av avstånden till lokalerna samt svårigheten att organisera för att alla elever ska få den undervisning som stipuleras i läroplanen och timplanen.